

Mojmírovčan

Časopis obce Mojžírovce

ČÍSLO 12
DECEMBER 2022
NEPREDAJNÉ
ROČNÍK XXVIII.

- Príhovor
- Oznamy a pozvánky
- Samospráva obce informuje
  - » Vianočné zamyslenie
- Recepty z Urmína
- » Štedrák
- » Vyprázaný zubáč s majonézovým šalátom
- Zaznamenali sme v obci
  - » Rok v urmínskom mlyne
  - » Štvrtý ročník laickej degustácie
  - » Posedenie pri kapustnici
- Regionálne múzeum Mojmirovce
  - » Výročie narodenia reformátora uhorského školstva
- Zo života škôl
- Inzercia

Titulka:
Vianočné námestie
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Zrnko múdrosti:
Pravdepodobný dôvod, pre ktorý si kupujeme často hlúpe vianočné dary je, že nevieme, ako dať lásku do slov.

Harland Miller

Mojou obcou sú
MOJMÍROVCE

Vážení spoluobčania,

počas štyroch adventných nedelí postupne zapalujeme sviečky na adventnom venci, ktoré nám všetkým pripomínajú, že sa nachádzame pred najkrajším obdobím v roku – Vianocami. Práve vianočné sviatky sú obdobím, ktoré nás naplňa pocitmi šťastia a harmónie. Neopakovateľná atmosféra a čaro Vianoc sa nedá ničím nahradiť ani napodobniť. Aj v každom dospelom človeku drieme kúsok malého dieťaťa, ktoré netrpezlivo čaká na prestretý štedrovečerný stôl, rozsvietený stromček a následné prekvapenie pod ním.

Hoci je situácia v celom svete ovplyvňovaná v posledných troch rokoch príliš negatívnymi celospoločenskými javmi, verím, že si najkrajšie dni v roku vychutnáte plnými dúškami v kruhu svojich najbližších. Je potrebné si uvedomiť, že to najcennejšie, čo máme je zdravie, rodina a pokoj, a treba si to všetko chrániť. Dôležité je pripomenúť, že hoci sa akokoľvek doba zmenila, nezmenilo sa kúzlo Vianoc, čaro štedrovečernej večere a spoločného prežívania chvíľ.

Sviatočný čas postupne vchádza do našich domácností, prináša prívetivosť, láskavosť i pohodu. Prostredníctvom obecného časopisu Mojmirovčan, vám a vašim rodinám, želám príjemné a požehnané vianočné sviatky plné vzájomného porozumenia a lásky. V dušiach nech sa vám rozhorí pokoj a nech vaše srdcia naplní pohoda a nekonečná radosť. Sviatočné dni prežite v kruhu svojich najbližších v zdraví a pozitívnych vyhlídkach do nasledujúceho roka 2023.

Mgr. Martin Palka,
starosta obce

Starosta obce Mojmirovce, poslanci obecného zastupiteľstva, zamestnanci obce a redakčná rada časopisu Mojmirovčan praje všetkým občanom Mojmiroviec požehnané Vianoce a rok 2023 plný zdravia, lásky a spokojnosti.

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.

Adresa na zasielanie príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan - mesačník obce Mojmirovce

Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce
IČO: 00308269,
telefón: 037/7798268,
e-mail:starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:
predseda:
Ing. Tomáš Poledník

členovia:
Mgr. Lívia Belanová,
Ing. Jaroslav Horváth,
Mgr. Tatiana Ivanová,
Mgr. Dagmar Kiššová,
Mgr. Gertrúda Štrámová,
Tatiana Tóthová

Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan: EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka
- starosta obce

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.

Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciamy. Časopis je zverejnený v elektronickej verzii (PDF) na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovič
PANTER PMD s.r.o Nitra,
0905 259 609,
e-mail:
studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

Vážení čitatelia,

spoločne s ukončením jedného funkčného obdobia orgánov obce sa blíži ku koncu aj funkčné obdobie redakčnej rady nášho obecného časopisu. Z pozície predsedu môžem povedať, že to boli vskutku zaujímavé štyri roky. Aj napriek vážnym spoločenským udalostiam, ktoré do značnej miery ovplyvnili spoločenský život nielen v našej obci, sa nám za posledné štyri roky podarilo zostaviť 38 plnohodnotných čísel časopisu.

Časopis nemá význam len informačného média či sprostredkovania kultúry. Môžeme ho chápať aj ako záznamník histórie - obecnú kroniku, ktorú keď otvoria naše ďalšie generácie, vytvoria si hodnovernejší obraz o našej dobe. O to viac si cením prácu ľudí, ktorí sa na jeho tvorbe podieľajú.

Na tomto mieste by som chcel vyjadriť poďakovanie všetkým členom redakčnej rady za ich obetavú prácu pre náš časopis, a zároveň všetkým prispievateľom, ktorí robia časopis tým, čím je. Obecný časopis netvorí len udalosti v našej obci, ale predovšetkým prispievateľa. Dôležitým prvkom sú však samotní čitatelia, ktorí tomu všetkému dodávajú potrebnú motiváciu. Preto budeme veľmi radi, keď nášmu časopisu zostanete verní aj naďalej.

„Aby budúce generácie vedeli, ako sme žili!“

V mene redakčnej rady časopisu Mojmirovčan vám prajem príjemné a pokojné prežitie vianočných sviatkov a šťastný nový rok 2023.

Ing. Tomáš Poledník,
predseda redakčnej rady

OZNAMY

Otváracie hodiny počas vianočných sviatkov 2022/2023

Obecný úrad a spoločný stavebný úrad
27. decembra 2022 - 28. decembra 2022 - **7.30 hod. - 15.00 hod.**
29. decembra 2022 - 08. januára 2023 - **ZATVORENÉ**

Obecná knižnica
16. december 2022 - 16. január 2023 - **ZATVORENÉ**

Zberový dvor pre BIO odpad (pri ČOV)
19. december 2022 - 13. január 2023 - **ZATVORENÉ**

Zberový dvor (pri Žigobare)
19. december 2022 - 03. február 2023 - **ZATVORENÉ**
04. február 2023 - **10.00 hod. - 14.00 hod. (v mesiaci február len 1x)**

Milí čitatelia!

Opakovanie je matka múdrosti. No správy nasilu predkladané (napríklad v reklamách) nám k pokoju a múdrosti nepomôžu. Pozývam vás k zdroju pokoja, na ktorý sa dost' zabúda. Znovu si uvedomiť a priblížiť k srdcu Ježišovu lásku k nám všetkým aj cez príbeh jeho narodenia. Stačí súhlas, naša ľudská predstavivosť a dôvera.

Je večer, už sa stmieva. Stojím vonku na ulici v Betleheme. Neďaleko kráčajú dve postavy, muž a žena. Muž nesie nejaký batoh. Žena je mladá, ale vyzera veľmi unavená. Idú z domu do domu a sú stále smutnejší. Som zvedavý, kto sú to. Pomaly idem za nimi. Už som celkom blízko, takže počujem, o čom sa rozprávajú. Chudáci, nie sú odtiaľto, prišli si vybaviť úradné veci a nemajú kde spať. Nikde ich nechcú prijať. Stoja pred posledným domom. Krásna žena sa smutne díva na muža a hovorí: „Jozef, čo urobíme, ak nás ani tu neprijmú? Veď predsa túto noc sa mi má narodiť dieťa, kam ho dám? Chod' sa ešte opýtať do tohto domu, ja tu počkám, lebo už nevládzem.“ A oprela sa o plot. Jozef bol o chvíľu späť. Len pokrútil hlavou, že zasa nepochodil. Berie ženu za ruku, podopiera ju a pomaly s ňou kráča k neďalekému stromu. Tam je priviazaný oslík. Jozef posadil ženu na oslika a idú ďalej po chodníčku smerom von z mesta.

Je mi ľúto týchto unavených ľudí. Čo len s nimi bude? Kráčam za nimi, ale stratia sa v dialke. Ostanem na dlhšiu chvíľu stáť. Pozerám na

oblohu, toľko je tam hviezd! A jedna žiari mimoriadne krásne, takú som ešte nikdy nevidel.

Čo to je? Tam za kopcom vidím nejakú žiaru, ako keby horelo. Tým smerom išli tí dvaja úbožiaci. Nestalo sa im niečo zlé? Rozbehnem sa za tým svetlom. A počujem voľajaké hlasy, spevy. Čo sa to robí?

Už som tam. Je tu svetlo ako vo dne, ako keby žiarilo veľa svetiel. Jasne vidím úbohú chudobnú chatrč. Strecha je deravá, okná a dvere sú vlastne len také diery, cez ktoré ťahá studený vzduch. Nie je tam žiadny nábytok. Je to zrejme len útulok pre zvieratá. A odtiaľ vychádza to svetlo, aj krásny spev. To spievajú anjeli. Volajú ľudí, aby sem rýchle prišli. Že sa tu stalo čosi neobyčajné. Vnútri sú tí dvaja, skláňajú sa nad krásnym malíčnym dieťaťom.

Po chvíli sa dozvedám, kto sa narodil. Ježiš, Máriin syn. A tiež Boží Syn, dar z neba. Stal sa takým úbohým bábätkom, aby sa nám všetkým podobal. Aby sme sa ho nebáli. A narodil sa v takej strašnej biede! Aj to asi preto, aby každý mohol k nemu prísť. Keby bol niekde v kráľovskom paláci, tam by k nemu nikoho nepustili!

Na taký veľký dar z neba ľudia reagujú prinesením svojich darov. A tiež poklonou. Aký dar si malý Ježiš žiadaš odo mňa? Čo by ťa potešilo? Ďakujem ti za tvoju lásku a klaniam sa ti!

Ježiš sa takto raz narodil v Betleheme. Túži, aby mal každý deň miesto v tvojom srdci. On má moc premeniť svet k lepšiemu – cez nás!

Požehnané vianočné sviatky a šťastný nový rok 2023!

Vp. Jozef Marko,
správca farnosti

Kalendár Mojmírovce 2023

Obec Mojmirovce v spolupráci s Regionálnym múzeom Mojmirovce vydali stolový dvojtýždňový kalendár pre rok 2023 pod názvom Príbeh letohrádku, v ktorom je obsiahnutých veľa zaujímavostí súvisiacich s históriou nášho malého kaštieľa doplnených o dobové aj súčasné fotografie.

Kalendár bude zdarma doručený do všetkých domácností, ktoré majú k 31. de-

cembriu 2021 vyrovnané všetky podlžnosti voči obci.

Štedrák

Sviatočné chvíle najkrajších dní v roku si na bohato prestretom štedrovečernom stole nevieme predstaviť bez štedráka a vypraženej ryby, napríklad zubáča, s majonézovým šalátom. Preto si ich pripravme aj tento rok a zachovajme si tak kus tradícií aj naďalej v kruhu našich najbližších.

Na cesto potrebujeme:

600 g polohrubej múky,
3 žĺtky, 0,3 dl mlieka,
0,2 g kvasníc, 120 g
masla, 100 g cukru, soľ,
1 ČL citrónovej kôry

Plnky:

• **lekvárová:** 200 g
slivkového lekváru
• **orechová:** 300 g
mletých orechov, 80 g
práškového cukru, 1,5
dl mlieka, 1 vanilkový
cukor, trochu citrónovej
kôry – všetko spolu
premiešame a uvaríme

• **maková:** 300 g mletého maku, 120 g
kryštálového cukru, 10 g masla, 1,5 dl mlieka, 1
vanilkový cukor, trochu citrónovej kôry – všetko
spolu premiešame a uvaríme

• **tvorohová:** 500 g tvarohu, 80 g práškoveho
cukru, 100 g masla, 20 g hrozienok, 2 žĺtky,
vyšľahaný sneh z dvoch bielkov, 1 vanilkový
cukor, trochu citrónovej kôry – všetko len
premiešame

Postup:

Z vymenovaných surovín si pripravíme kysnuté cesto, ktoré rozdelíme na päť častí. Jednu časť si ponecháme na vrchnú mriežku, ostatné štyri vyvalkáme na tenké pláty veľkosti plechu. Plech vymastíme a pomúčime. Na plech položíme prvý plát a rozotrieme naň slivkový lekvár. Na to položíme druhý plát, na ktorý natrieme orechovú plnku. Potom položíme tretí plát a natrieme

makovú plnku. Položíme aj štvrtý plát a natrieme ho tvarohovou plnkou. Z piatej časti cesta si vytvárame šúľance podľa veľkosti plechu a šikmo ukladáme na koláč, aby sme vytvorili mriežky. Pečieme v rúre s ventilátorom vyhriatej na 150 stupňov Celzia asi 1 hodinu.

Pred podávaním posypeme práškovým cukrom, pokrájame a dozdobíme ovocím (napríklad malinami).

Vyprážený zubáč s majonézovým šalátom

Potrebujeme (2 porcie):

400 g zubáča
soľ
Na obaľovanie: hladkú
múku, 2 vajcia, mlieko,
strúhanku

Na vyprážanie: olej

Majonézový šalát:

500 g zemiakov
500 g majonézy
soľ
trochu kryštálového
cukru
mleté čierne korenie
horčicu
zeleninu: sterilizované
uhorky, cibuľu, mrkvu
a hrášok

Postup:

Zubáča umyjeme, osušime, zbavíme kostí. Nakrájame na štyri kusy a osolíme. Obalíme hladkou múkou, vajíčkom rozšľahaným v mlieku a strúhankou. Vyprážame dozlatista z oboch strán.

Zemiaky v šupke uvaríme v osolenej vode a necháme poriadne vychladnúť. Očistíme a pretlačíme cez mriežku na pásky do misky. Pridáme majonézu, horčicu, nakrájané sterilizované uhorky, najemno pokrájanú cibuľu, uvarenú mrkvu a hrášok. Všetko poriadne premiešame. Dochutíme soľou, mletým čiernym korením a precedenou šťavou zo sterilizova-

ných uhoriek, aby bol šalát vláčný a nie suchý.

Servirujeme s plátkom citrónu a petržlenovou vňaťou.

Dobrá chuť!
Požehnané a milostiplné vianočné sviatky a v novom roku 2023 veľa zdravia a šťastia praje
Mária Černeková.

Rok v urmínskom mlyne

Oproti minulým rokom som trochu zmenila názov príspevku (Čo nové v urmínskom mlyne), pretože na začiatku novembra, v čase písania tohto príspevku, sa tohtoročné obnovujúce práce na streche mlyna iba začali. Partia tesárov s názvom Tesané, pod vedením Jozefa Štibravého z Vlčkoviec, pokračuje v oprave strechy a krovu mlyna. Tesári už stihli odstrániť časť plechovej krytiny a nahradiť niektoré poškodené krokvy novými.

Stavebná obnova mlyna sa robí na etapy, podľa výšky získaných dotácií. Aj v roku 2022 sme získali dotácie na opravu strechy, a tak môžeme pokračovať v nastúpenej ceste. **Projekt obnovy mlyna bol finančne podporený z dotácie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v programe Obnovme si svoj dom. Zároveň sa obnova kultúrnej pamiatky realizovala aj s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja a obce Mojmírovce.**

Čo zaujímavé prebehlo v lete? Rada vám priblížim mozaiku návštevníkov mlyna. Okrem sporadických individuálnych návštevníkov (niekedy ohlásených vopred, ale často aj náhodných okoloidúcich či cyklistov) v našej pamäti niektorí tohtoroční návštevníci ostanú dlhšie.

Deti z Budapešti

Cez prázdniny nás navštívila skupina žiakov a učiteľov z družobnej základnej školy v Budapešti (hovoriacich aj po slovensky). Nemusíme

ZAZNAMENALI SME V OBCI

si nič nahovárať, ale počas prehliadky mlyna ich určite najviac potešila informácia z kaštiľa, že po prehliadke mlyna budú mať k dispozícii bazén.

Pán Gunda z Dolného Trhovišťa opätovne spojil stabilný motor (krátke video je dostupné na facebooku urmínskeho mlyna).

V sprievode Waclawa Gidaszewskiego (Mojmírovčana a aj nášho podporovateľa) nás navštívili vzácní hostia z Hrušova. Milan Drienka, strojník, stál pri zrode myšlienky vystavovať v rámci Hontianskej parády tradičné poľnohospodárske stroje. Ako veľký odborník ich doteraz pomáha spojzdržovať a ďalej udržiavať. A možno ste sa už niektorí z vás s pánom Drienkom pri tradičnom predvádzaní strojov v Hrušove aj stretli. Pán Gidaszewski je na fotografii druhý zľava a pán Drienka je vpravo.

Návšteva z Hrušova

Verte, že nás veľmi potešili obdivné slová pána Drienku o unikátnosti spaľovacieho motora, ale ešte viac nás prekvapilo jeho nadšenie z generátora na drevoplyn, ktorý bol v minulosti potrebný na pohon stabiláku. Podľa jeho slov je to vraj väčší unikát ako spaľovací motor. Tento pán sa chce pustiť aj do opravy tohto generátora, čo by nás samozrejme tešilo.

K zaujímavým návštevníkom patrila aj pán Málek, zakladateľ občianskeho združenia Stabiláky Turá Lúka, ktorý má väčšiu zbierku stabilákov. Ako odborník a zberateľ prenosných stabilných motorov našiel zmienku o našom spaľovacom motore na internete a bol presvedčený, že uvedený výkon motora (25-30 HP) je určite preklep. S prekvapením si preveril, že to preklep nebol.

Na odporúčanie Petra Michalíka, turistického sprievodcu z Nitry, nás navštívili redaktori z TV Nitrička vybavení dronom, a tak veríme, že sa dostaneme aj k netradičným záberom mlyna.

ZAZNAMENALI SME V OBCI

Viac či menej známe fakty z histórie mlyna a rôzne s tým súvisiace informácie sa pravidelne objavujú aj v rôznych bakalárskych, resp. diplomových prácach. Aj tento rok sme takto jednej študentke poskytovali informačnú podporu.

Návštevníci mlyna získavajú informácie väčšinou od nás, ale môže to byť aj naopak. Ja som sa napríklad od návštevníkov dozvedela, ako pomocou známeho internetového vyhľadávača zistiť názov a účel používania dovedy nám neznámeho prístroja.

Stalo sa pravidlom, že v lete sa stretáva partia kamarátov - dobrovoľníkov na mlyne. Kamaráti Martin, Tomáš a Peter tri dni upratovali, zametali, triedili a po „zrelej úvahe“ aj vyhadzovali veci z mlyna. Niečo ľahšie, niečo s ťažším srdcom, po väčšom váhaní. Po tejto brigáde je interiér mlyna určite krajší, čistejší.

Odkrytá strecha

Tesári v akcii

Návšteva z Turej Lúky

Brigádnici

V závere dovoľte poďakovať partii tesárov Tesané za kvalitne odvedenú prácu pri obnove mlyna pod dohľadom Krajského pamiatkového úradu v Nitre, stabilnej partii brigádnikov, a tiež ďalším ochotným ľuďom, ktorí pomáhajú s odvozom poškodených trámov a odrezkov, stavebného odpadu, a tiež i tým, ktorí nás svojím záujmom o vykonávanie práce presvedčujú o zmysluplnosti nastúpenej cesty obnovy. Za slová podpory ďakujeme, teší nás to, a zároveň dodáva silu a energiu do budúcnosti. Ďakujeme aj miestnemu zastupiteľstvu na čele so starostom Mgr. Martinom Palkom za podporu v našom úsilí.

Aktuálne informácie a fotky z aktivít na urmínskom mlyne nájdete aj na facebooku (www.facebook.com/urminky.mlyn).

Ing. Dagmar Škerlíková

Štvrtý ročník laickej degustácie destilátov a ušľachtilých liehovín

Pomaly, ale isto sa degustácia destilátov a ušľachtilých liehovín stáva v našej obci tradíciou. Aj tento rok sa podarilo našim záhradkárom zo ZO SZZ Mojmirovce zorganizovať túto príjemnú akciu, pri ktorej nejde ani tak o alkohol, ale o objavovanie vône, chuti a krás ukrytých v štamprlíku lahodného moku. Pokiaľ ide o degustáciu v Mojmirovciach,

jedná sa o unikátny a špecifický koncept, kde destiláty hodnotia laici aj školení degustátori pod dohľadom a za asistencie odborníkov. Záujemcovia sa takto postupne učia hodnotiť a porovnávať destiláty na profesionálnej úrovni, zároveň je všetkým poskytnuté odborné poradenstvo v otázkach výroby kvalitného kvasu. Patronát a odbornú pomoc nad celou akciou už od jej vzniku poskytujú členovia Slovenského Rádu rytierov destilátov.

Degustácia sa tentokrát uskutočnila v sále kultúrneho domu, ktorá bola starostlivo pripravená pre túto výnimočnú akciu. Keď už boli hodnotitelia usadení a všetko na svojom mieste,

poctili nás členovia Slovenského Rádu rytierov destilátov veľkolepým príchodom z hrania ich hymny. Starosta obce Mgr. Martin Palka v krátkom príhovore poprial pohodový večer pri degustácii destilátov a liehovín a následne dostal slovo Ing. Róbert Taškár, predseda ZO SZZ Mojmirovce, ktorý poďakoval rytierom za osvetu a pomoc pri správnom hodnotení destilátov. Profesor Július Forsthofer uviedol degustáciu nielen

milým a povzbudivým slovom, ale aj krásnym veršom. Senát SRRD ustanovil na svojom valnom zasadnutí v tomto roku Tatianu Tóthovú za čestného člena SRRD za dlhodobú spoluprácu a propagáciu SRRD doma aj v zahraničí. Na degustácii jej bolo čestné členstvo slávnostne odovzdané.

Celkovo sa degustácie zúčastnilo niekoľko desiatok hodnotiteľov, ktorí boli rozdelení do piatich komisií. Počas hodnotenia bolo pre nich pripravené chutné pohostenie a degustácia mala pohodový a pokojný priebeh. O veľkom záujme o túto akciu svedčí 119 prihlásených vzoriek od 59 prihlasovateľov. Z celkového množstva súťažných vzoriek bolo udelených osem víťazných pohárov, 34 zlatých ocenení a 47 strieborných ocenení.

Držitelia víťazných pohárov sa stali:

Tomáš Kludil za slivovicu,
Lukáš Rosypal za broskyňovicu,
Samuel Sloboda za višňovicu,
Laura Slobodová za hruškovicu,
Eubomír Šebo za jablkovicu,
Ing. Peter Škerlík za marhuľovicu,
Tatiana Tóthová za višňový likér,
Ing. František Visolajský za hroznovicu.

Všetkým prihlasovateľom ocenených vzoriek srdečne gratulujeme, a zároveň ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili. Je evidentné, že každým rokom sú destiláty kvalitnejšie aj vďaka poradenstvu od SRRD. Je potešujúce, že ľudom na kvalite záleží. Zostáva nám už len vyjadriť presvedčenie, že budúci rok sa opäť stretne na ďalšom ročníku degustácie pokiaľ možno v ešte hojnejšom počte.

Slogan SRRD: „Pi málo, pi dobré!“

ToP
Foto: tt

Posedenie pri kapustnici

Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov v Mojmirovciach usporiadala v sobotu 12. novembra 2022 posedenie pri kapustnici.

poháriky účastníkov boli preverené pri ochutnávaní zákuskov, pagáčikov a ďalších dobrôt. Pred hlavným vchodom do kultúrneho domu mali návštevníci možnosť pochutnať si na gri-

lovaných jabĺčkach a hruškách z našich záhrad a pri spoločnom rozhovore sa tiež dozvedieť viac o zdravých variantoch grilovaného ovocia i zeleniny. Túto aktivitu grilovania bolo možné uskutočniť vďaka podpore Nadácie ZSE, ktorá poskytla finančné prostriedky v rámci projektu Komu sa nelení, tomu sa zelení, okrem iného aj na zakúpenie prenosného grilu. Vyvrcholením akcie bola zábava so speváčkou Alenou Valentínovou, ktorá všetkých v sále roztancovala. Spoločne tak záhradkári strávili príjemnú sobotu, ktorá sa niesla v znamení osobných stretnutí, zábavy, ale i oddychu od záhradkárskej práce.

Prostredníctvom obecného časopisu Mojmirovčan ZO SZZ v Mojmirovciach ďakuje usporiadateľom, sponzorom, účinkujúcim a podporovateľom za príjemné zrealizovanie akcie.

Ing. Ľubica Bečková
Foto: archív ZO SZZ, FB Alena Valentínová

V decembri si pripomíname narodenie reformátora uhorského školstva a s ním starý rod

Šiesty decembrový deň sa v našej obci spája s výročím narodenia významného rodáka z Urmína, Jozefa Ťrményiho (Urmínskeho), ktorý sa narodil 6. decembra 1741.

*Jozef Ťrményi st.
(6. 12. 1741 - 8. 6. 1825)*

Jeho rod bol najstarším šľachtickým rodom z Urmína, doložený je od 13. storočia. Priezvisko si rod odvodil od názvu obce, v ktorej žil, a tak jeho pôvodná podoba bola Ilmeriovcí (názov obce sa v písomných prameňoch vyskytuje v rôznej podobe a mení sa v čase, najstaršou podobou zaznamenaného názvu obce z roku 1156 je Ylmer). Jozef pochádzal z vetvy Štefana Ťrményiho (1694 – 1767), ktorý pôsobil v kráľovských službách Uhorskej dvorskej kancelárie. Jozef bol jedným z jeho štyroch synov a tiež pracoval v službách kráľovnej Márie Terézie ako radca. Jozef sa podieľal na reformovaní uhorského školstva, ktoré spočívalo hlavne v definovaní jednot-

nej školskej sústavy. Bol zostavovateľom hlavného dokumentu školskej reformy s názvom Ratio Educationis, ktorý bol vydaný v roku 1777. Školská reforma okrem iného zaviedla povinnú školskú dochádzku a umožnila deťom vzdelávať sa v materinskom jazyku. Čo sa Jozefovho súkromia týka, oženil sa s Borbálou Annou Komjátyhovou de Komjáth. Mal synov Maximiliána, Vincenta, Imricha, Františka a Jána. Ján bol generálom a komorníkom, František správcom mesta Rijeka, Imrich prísediacim kráľovskej súdnej tabule. Maximilián bol komorníkom a radcom.

Maximilián Ťrményi (1775 - 1836), syn Jozefa Ťrményiho st.

Cez osobnosť jeho syna Maximiliána sa dostávame aj k dejinám nášho letohrádku, dnes múzea. Maximilián mal syna Jozefa Jána Nepomuka (1807 – 1880), c. k. (cisárskeho a kráľovského) komorníka, stoličnobelehradského podžupana, zalanského hlavného župana a prísediaceho kráľovskej súdnej tabule, známeho ako

Jozef ml. V majetku rodiny Ťrményiovcov bol letohrádok ešte predtým, ako si ho celý odkúpil taliansky šľachtic Camillo Borghese Aldobrandini. Až do nedávna jestvovala pochybnosť, či dal letohrádok postaviť príslušník rodu Ťrményiovcov, alebo ho postavil až Aldobrandini.

Jozef Ťrményi ml. (1807 - 1880), otec Pavla a Klaudie

Archív talianskeho rodu bol dlhý čas v rekonštrukcii, ale dnes máme k dispozícii kúpnu zmluvu zo dňa 30. 10. 1864 na vtedajšie letné sídlo, ktorá bola podpísaná Pavlom Ťrményim (synom Jozefa Ťrményiho ml. a Amálie Festicics de Tolna), ktorý bol právnikom reformátora Jozefa, Gustávom Appelom ako správcom hunyadyovského panstva, Camillom Aldobrandinim ako kupcom a grófom Jozefom Hunyadym. Ako jurista je na zmluve podpísaný Alexander Kostyal. Z uvedeného vyplýva, že letohrádok bol Aldobrandinimu predaný za 220 000 zlatých. Za staviteľa letohrádku teda považujeme Jozefa Ťrményiho ml., vnuka Jozefa st. (1741 – 1825), reformátora školstva v službách kráľovnej Márie Terézie. Jozef ml. mal okrem syna Pavla ešte tri deti. Dodnes sa zachoval portrét jeho dcéry Klaudie, ktorá zomrela v Urmíne v roku 1862 ako dvadsaťdeväťročná.

Podobizeň Klaudie zvečnil v roku 1859 známy maďarský portrétista menom Alajos Györgyi Giergl (1821 – 1863), ktorý portrétoval mnoho známych osobností, medzi nimi aj reformného politika Istvána Széchenyiho. Klaudia bola matkou piatich detí, ktoré mala s manželom Jurajom Bencsikom. Rod Bencsikovcov (Benczith, Benczicz) pochádzal z Chorvátska, z oblasti Crikvenice, a bol známy svojimi zásluhami v bojoch proti Turkom. Jurajov otec Ján, vyslanec Nitrianskej župy, bol dvakrát ženatý. Juraj pochádzal z Jánovho druhého manželstva s vdovou po svojom bratovi, Máriou Dezsericzky z Cabaja.

Portrét Klaudie Ťrményiovej (1833 - 1862)

Rod Ťrményiovcov sa s Urmínom navždy rozlúčil po predaji všetkých majetkov Aldobrandinimu v druhej polovici 19. storočia. Za svoje hlavné sídlo si zvolil obec Vál v dnešnom Maďarsku, kde sa nachádza hrobka rodu. Podrobným dejinám tohto rodu sa venoval riaditeľ ŠA v Nitre, Peter Keresteš.

Tatiana Ivanová

Do školy pešo či na bicykli

V septembri a v októbri mali žiaci našej školy možnosť zapojiť sa do kampane Európsky týždeň aktívnej mobility, ale aj do celoslovenskej súťaže „Do školy na bicykli“, a to tak, že do školy mali prísť pešo, na bicykli alebo kolobežke. Spolu to bolo 15 dní.

Do súťaže sa zapojilo 162 žiakov. Spomedzi tried bolo najviac zapojených žiakov zo 7. B, a to 26. Z toho niektorí prišli raz, niektorí viackrát a 18 žiakov našej školy prišlo takto všetkých 15 dní. Sú to títo žiaci: Ján Bartek a Kevin Farkaš z 1. B, Lucia Kľučková, Markus Bačinský, Mária Kudriová z 2. A, Nina Tomková, Sebastian Kudri, David Polák z 3. B, Tobias Mokráš zo 4. A, Roderik Bužik, Peter Farkaš zo 4. B, Tomáš Farkaš z 5. B, David Fazekaš zo 6. A a Adam Mikulášik, Michal Čerešník, Ema Kozelová,

Tatiana Liková, Katarína Visolajská z 8. A, ktorí boli aj odmenení.

Iste, mnohí nemali možnosť prísť pešo alebo na bicykli, keďže nebývajú v Mojmirovciach. Alebo niektorí nemali dochádzku 15 dní preto, lebo boli chorí. A možno sa len zabudli zapisovať. Ale sú aj takí, čo sa len z pohodlnosti nechali doviest' do školy autom.

Tak, či tak, zapojení žiaci spravili niečo pre svoje zdravie, ale aj pre životné prostredie. Dúfam, že v tom budú pokračovať aj mimo súťaže a pridajú sa k nim ďalší.

Mgr. Katarína Kotryová

Svetový deň úsmevu v ŠKD

*Úsmev, úsmev to je šanca premenená...
úsmev, úsmev detské líca červené má,
červené má...*

V piatok 7. októbra 2022 sme si v školskom klube pripomenuli Svetový deň úsmevu (World Smile Day). Dobrá nálada nás sprevádzala po celý deň. Vzájomne sme sa motivovali a viac sa snažili potešiť svojim úsmevom všetkých navôkol a urobiť dobrý skutok, ktorý niekomu vyčarí krásny úsmev.

Za tento veselý deň vďačíme nenápadnému umelcovi Harveyemu Ballovi, ktorý je uznávaný ako dizajnér populárneho smajlíka. Ball mal na objednávku istej poisťovacej spoločnosti navrhnuť jednoduchý symbol, ktorý by si ľudia ľahko zapamätali. Hlavu si dlho nelámal, nakreslil jednoduchý obrázok smajlíka: krúžok - žltú tvár, dve bodky ako oči a jednoduchý oblúček - úsmev.

Žltá tvárička s množstvom rozmanitých úsmevov sa v súčasnosti teší veľkej popularite. Úsmev je náš pomocník, tak nech nás sprevádza každý deň.

Usmievajme sa, veď úsmevom vieme nielen potešiť, ale úsmev je aj liek. Úprimný smiech posilňuje imunitný systém, uvoľňuje dýchacie cesty, okysličuje naše telo...

Katarína Bašková

Týždeň zdravej výživy

Význam dobrého telesného i duševného zdravia si iste uvedomuje každý z nás. Všetci vieme, že je závislé nielen od zdravého životného štýlu, ale hlavne od vyváženej stravy.

Druhý októbrový týždeň sme sa v našej škole vo zvýšenej miere venovali zdravej výžive. Tento týždeň bol tradične na celom Slovensku prezentovaný ako Týždeň zdravej výživy. Celý pedagogický zbor realizoval so žiakmi zaujímavé aktivity formou zážitkového vyučovania, ktoré žiakov potešili a zároveň sa niečo „zdravé“ dozvedeli.

Žiaci na prvom stupni mali vyučovanie obohatené o ranné rozcvičky, telovýchovné chvíľky, pretože aktívny pohyb úzko súvisí so zdravou výživou. Na hodinách prvouky a prírodovedy sa žiaci porozprávali o super potravinách, aj o tom, čo je zdravé piť, urobili si výstavky ovocia a zeleniny, ktoré poznávali cez čuch, chuť i hmat. Vyrobili si veselé a zdravé tanieriky plné ovocia a zeleniny, ktoré s chuťou jedli. Niektoré triedy si na ovocí a zelenine pochutnávali celý október. Vďaka rodičom i starým rodičom priniesli do školy ovocie a zeleninu a podelili sa s ostatnými deťmi, ktoré záhradky nemajú. Mamičky, babičky a pani učiteľky pripravili ochutnávky zdra-

vých nátierok, spolu si vyrobili veselé chlebíky. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry a matematiky sme využili aj časopisy Zvonček a Vrabček, v ktorých žiaci našli veľa úloh o ovoci a zelenine. Každý deň sme monitorovali zdravé desiate. Zdravej výžive sme sa venovali aj na hodinách anglického jazyka, kde si žiaci osvojili názvy ovocia a zeleniny. Spievali sme si pesničky o ovoci a zelenine. Na výtvarnej výchove sme sa zapojili do súťaže Chutné maľovanie. Vyvrcholením Týždňa zdravej výživy bolo „Zdravé kvízovanie“, kde si žiaci 2. - 4. ročníka preverili zábavnou formou svoje poznatky o zdravej výžive. Ich výkony boli veľmi vyrovnané a výsledky nasledovné:

1. miesto: žiaci 3. A - Adam Borčín, Liliana Krivušová, Sára Korpášová, Patrik Zverka
2. miesto: žiaci 4. B - Alica Králiková, Liana Hrušková, Nelly Gabaj, Dominik Rumanovský
3. miesto: žiaci 3. B - Kristína Klčovanská, Petronela Vráblová, Patrik Chlasták, Samuel Halla

Žiaci 5. - 9. ročníka urobili nástenky o zdravej výžive a nápojoch, zozbierali zdravé jedlá iných národov, podelili sa s kamarátmi o zdravé recepty, namaľovali zaujímavé práce zamerané na zdravú výživu, zostavili pyramídy zdravia. Žiaci sa zaoberali zdravou výživou aj na hodinách matematiky, slovenského a anglického jazyka, občianskej náuky.

Zásady zdravej výživy sa v našej škole uplatňujú každý deň. Dôkazom toho je aj mliečny automat, ktorý je každú prestávku obkolesený žiakmi, ale i chutná a pestrá strava, ktorú pre nás pripravujú pani kuchárky.

PaedDr. Mária Eliašová,
koordinátor projektu Zdravá škola,
ZŠ Mojmirovce

Šardíc je navštíviť so žiakmi školu, aby si žiaci záložky odovzdali osobne.

Mgr. Monika Palatická

Halloween – noc v škole

Vo večerných hodinách 27. októbra sa naša škola zmenila. Bolo v nej strašidelne. Preobliekla sa do „halloweenskeho“ šatu. V túto noc, keď ožili všetky strašidlá a duchovia, sa žiaci tretieho a štvrtého ročníka rozhodli, že spoločne s ich triednymi pani učiteľkami stravia halloweensku noc v škole. Pre žiakov boli pripravené tvorivé dielne i strašidelná obhliadka školy. Tí, ktorí zvládli nočný pochod obcou, si zatancovali na diskotéke. Vyskákani a vytancovaní sa pobrali do svojich tried, do spacákov, a strašidelná noc pokračovala pri strašidelných rozprávkach. Obrovské poďakovanie patrí duchom a strašidlám z deviatej triedy za najhrôzostrašnejšiu obhliadku školy a v neposlednom rade aj našim žiakom, ktorí dokázali, že odvaha im rozhodne nechýba.

Mgr. Andrea Špitálska

Foto: Ing. Mgr. Karin Benčíková

Knihobranie

Pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc sa OUI Mojmirovce zapojilo aj v tomto školskom roku do celoslovenského projektu Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice. Konalo sa 24. októbra na tému: Ako máme radi našu školskú knižnicu.

Podujatie začalo prednesom študentskej básne Kniha. Pokračovalo vyhľadávaním a čítaním citátov o knihách, tie najzaujímavejšie si žiaci aj zapísali. Pani učiteľka slovenského jazyka a literatúry oboznámila žiakov s publicistickým textom o slovenskej spisovateľke Božene Slančíkovej-Timrave. Na interaktívnej tabuli si žiaci pozreli dokumentárny film Moja teta Timrava. Spisovateľka dokument priblížil aj ako vychýrenú kuchárku a pekáčku, čo zaujalo najviac žiakov učebných odborov obchodná prevádzka – práca pri príprave jedál a cukrárska výroba.

Zlatým „klincom“ podujatia bola časť, keď si žiaci mohli vybrať a odniesť domov knihu z ponuky, ktorú im pripravila školská knihovnička. Podľa tejto časti literárneho projektu sme nazvali celé podujatie Knihobranie. Hlavným cieľom bolo získať nových čitateľov školskej knižnice, vzbudiť dlhotrvajúci záujem o knihu, knižnú kultúru, ktorá najmä v súčasnej dobe nie je samozrejmosťou. Celé podujatie bolo ukončené interpretáciou básne Knižnice.

Školské knižnice aj v dobe moderných technológií majú v školách svoju nezastupiteľnú úlohu. Pristupujme k nim preto s rešpektom a vážnosťou, sú zdrojom poznania nielen pre žiakov a učiteľov, ale pre nás všetkých.

PaedDr. Iveta Štefanovičová

Foto: Jana Adámková

Deň otvorených dverí

V stredu 9. novembra 2022 sme v OUI Mojmirovce zorganizovali Deň otvorených dverí koordinovaný výchovnou poradkyňou Mgr. Jozefinou Hotovcovou. Hostia - pedagógovia, žiaci z iných škôl, ale i rodičia si mali možnosť pozrieť priestory školy, dielni, knižnice a internátu.

- Návštevníkov zaujímali všetky učebné odbory:*
- » poľnohospodárska výroba – záhradníctvo: kvetinár, zeleninár, sadovník,
  - » polygrafická výroba – knižárne a kartonáž,
  - » obchodná prevádzka – práca pri príprave jedál,
  - » obchodná prevádzka – príprava, skladovanie a predaj tovaru,
  - » cukrárska výroba,
  - » opatrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnej starostlivosti.

Budúci žiaci ešte majú čas vybrať si svoje profesionálne smerovanie. Naša škola im ponúka okrem možnosti stravovania a ubytovania v školskom internáte aj činnosť v záujmových krúžkoch, lyžiarsky kurz, náučné exkurzie, atraktívny školský výlet...

Návštevníci Dňa otvorených dverí si mohli priamo vyskúšať praktickú činnosť v učebnom odbore, ktorý ich zaujal. Ako spomienku na krásne novembrové podujatie v našej škole si mohli domov odniesť ozdobený medovníček, poznámkový blok alebo iný upomienkový predmet. Žiaci po splnení požadovaných podmienok môžu od septembra 2023 nastúpiť do prvého ročníka k nám do Mojmiroviec, ale aj do elokovaného pracoviska odborného učilišťa v Palárikove.

PaedDr. Iveta Štefanovičová

Foto: Zuzana Kis Cintulová

Autoškola PANTER

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B, B96

Posledné kurzy
vodičských oprávnení
za starých podmienok

Garancia ceny!

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň

♣ Infolinka: 0905 554 888